

17.5.2024

Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή της Δημοκρατίας της Αρμενίας στο πρόγραμμα της Ένωσης «Ορίζων Ευρώπη» — πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής: Επιτροπή), εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

αφενός,

και

η κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Αρμενίας (στο εξής: Αρμενία),

αφετέρου,

στο εξής: μέρη,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι στο πρωτόκολλο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας που έχει συναφθεί μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου, για συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Αρμενίας σχετικά με τις γενικές αρχές που διέπουν τη συμμετοχή της Αρμενίας σε προγράμματα της Ένωσης ⁽¹⁾ προβλέπεται ότι οι ειδικοί όροι και οι προϋποθέσεις όσον αφορά τη συμμετοχή της Αρμενίας σε κάθε συγκεκριμένο πρόγραμμα, ιδίως η χρηματοδοτική συνεισφορά που πρέπει να καταβληθεί, καθώς και οι διαδικασίες υποβολής εκθέσεων και αξιολόγησης, καθορίζονται με μνημόνιο συμφωνίας ⁽²⁾ μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των αρμοδίων αρχών της Αρμενίας βάσει των κριτηρίων που καθορίζονται από τα σχετικά προγράμματα·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη» θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ (στο εξής: πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»)·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να πρωτοστατεί στην απόκριση διά της συνένωσης δυνάμεων με τους διεθνείς εταίρους της με στόχο την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για τους ανθρώπους, τον πλανήτη και την ευημερία που προβλέπεται στην ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών «Transforming our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development» (Να αλλάξουμε τον κόσμο μας: η Ατζέντα του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη), και αναγνωρίζοντας ότι η έρευνα και η καινοτομία αποτελούν βασικούς μοχλούς και θεμελιώδη εργαλεία της βιώσιμης ανάπτυξης με γνώμονα την καινοτομία, της οικονομικής ανταγωνιστικότητας και ελκυστικότητας·

⁽¹⁾ ΕΕ L 174 της 13.6.2014, σ. 3.

⁽²⁾ Η παρούσα συμφωνία αποτελεί και έχει τα ίδια έννομα αποτελέσματα με το μνημόνιο συμφωνίας που αναφέρεται στο πρωτόκολλο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας που έχει συναφθεί μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου, για συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Αρμενίας σχετικά με τις γενικές αρχές για τη συμμετοχή της Αρμενίας σε ενωσιακά προγράμματα.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαίσιου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τις γενικές αρχές που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τους στόχους του ανανεωμένου Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας για ανάπτυξη κοινών επιστημονικών και τεχνολογικών πεδίων, δημιουργία ενιαίας αγοράς για την έρευνα και την καινοτομία, προώθηση και διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και ελκυστικών σταδιοδρομιών για ερευνητές και ερευνήτριες, διευκόλυνση της διασυνοριακής και διατομεακής κινητικότητας των ερευνητών και των ερευνητριών, προώθηση της ελεύθερης κυκλοφορίας της επιστημονικής γνώσης και της καινοτομίας, προαγωγή του σεβασμού της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της ελευθερίας της επιστημονικής έρευνας, υποστήριξη δραστηριοτήτων επιστημονικής εκπαίδευσης και επικοινωνίας, καθώς και ενθάρρυνση της ανταγωνιστικότητας και της ελκυστικότητας των συμμετεχουσών οικονομιών, και αναγνωρίζοντας ότι οι συνδεδεμένες χώρες αποτελούν βασικούς εταίρους σε αυτό το γχηίρημα·

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ τον ρόλο των ευρωπαϊκών συμπράξεων για την αντιμετώπιση ορισμένων από τις πλέον επιτακτικές προκλήσεις της Ευρώπης μέσω συντονισμένων πρωτοβουλιών έρευνας και καινοτομίας οι οποίες συνεισφέρουν σε σημαντικό βαθμό στις εν λόγω προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, και για τις οποίες απαιτείται η δημιουργία κρίσιμης μάζας και η σύλληψη μακρόπνοου οράματος, και τονίζοντας επίσης τη σημασία της συμμετοχής των συνδεδεμένων χωρών στις εν λόγω συμπράξεις·

ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΑΣ να αναπτύξουν αμοιβαία επωφελείς συνθήκες με στόχο τη δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας, την ενίσχυση και τη στήριξη οικοσυστημάτων καινοτομίας των μερών με την παροχή συνδρομής σε επιχειρήσεις προκειμένου να καινοτομήσουν και να επεκταθούν στις αγορές των μερών και να διευκολυνθεί η διείσδυση, η ανάπτυξη και η προσβασιμότητα της καινοτομίας, όπως για παράδειγμα με δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η αμοιβαία συμμετοχή στα προγράμματα έρευνας και καινοτομίας αμφότερων των μερών αναμένεται να αποφέρει αμοιβαία οφέλη· αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι τα μέρη διατηρούν το δικαίωμά τους να περιορίζουν ή να θέτουν υπό όρους τη συμμετοχή στα δικά τους προγράμματα έρευνας και καινοτομίας, μεταξύ άλλων ιδίως για δράσεις που αφορούν τους στρατηγικούς πόρους, τα συμφέροντα, την αυτονομία ή την ασφάλεια των μερών·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τους κοινούς στόχους, τις αξίες και τους ισχυρούς δεσμούς των μερών στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, οι οποίοι καθορίστηκαν στο παρελθόν μέσω της συμφωνίας σύνδεσης με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», και αναγνωρίζοντας την κοινή επιθυμία των μερών για περαιτέρω ανάπτυξη, ενίσχυση, τόνωση και επέκταση των σχέσεων και της συνεργασίας τους σε αυτούς τους τομείς,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΕΞΗΣ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής της σύνδεσης

1. Η Αρμενία συμμετέχει ως συνδεδεμένη χώρα και συνεισφέρει σε όλα τα μέρη του προγράμματος-πλαίσου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» (στο εξής: πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη») τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695 και υλοποιούνται μέσω του ειδικού προγράμματος που θεσπίστηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2021/764 (*), στην πλέον επικαιροποιημένη έκδοσή τους, και μέσω χρηματοδοτικής συνεισφοράς στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας.
2. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/819 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (†), καθώς και η απόφαση (ΕΕ) 2021/820 (‡), στις πλέον επικαιροποιημένες εκδόσεις τους, εφαρμόζονται στη συμμετοχή αρμενικών νομικών οντοτήτων σε κοινότητες γνώσης και καινοτομίας.

Άρθρο 2

Όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

1. Η Αρμενία συμμετέχει στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στο πρωτόκολλο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου, για συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Αρμενίας σχετικά με τις γενικές αρχές για τη συμμετοχή της Αρμενίας σε ενωσιακά προγράμματα, και υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία, στις νομικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 της παρούσας συμφωνίας, καθώς και σε κάθε άλλον κανόνα που αφορά την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», στην πλέον επικαιροποιημένη έκδοσή τους.

(*) Απόφαση (ΕΕ) 2021/764 του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του προγράμματος-πλαίσου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» και την κατάργηση της απόφασης 2013/743/ΕΕ (ΕΕ L 1671 της 12.5.2021, σ. 1).

(†) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/819 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 61).

(‡) Απόφαση (ΕΕ) 2021/820 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, σχετικά με το στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΤ) 2021-2027: τόνωση του ταλέντου και της ικανότητας για καινοτομία της Ευρώπης, και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1312/2013/ΕΕ (ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 91).

2. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, μεταξύ άλλων κατ' εφαρμογή του άρθρου 22 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695, νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Αρμενία μπορούν να συμμετέχουν σε έμμεσες δράσεις του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» υπό όρους ισοδύναμους με εκείνους που εφαρμόζονται σε νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως, μεταξύ άλλων, η τήρηση των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (7).

3. Η Επιτροπή, προτού λάβει απόφαση για το κατά πόσον νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Αρμενία είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε δράση που αφορά στρατηγικούς πόρους, συμφέροντα, την αυτονομία ή την ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 22 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695, μπορεί να ζητήσει συγκεκριμένες πληροφορίες ή διαβεβαιώσεις, όπως:

- α) πληροφορίες σχετικά με το αν έχει χορηγηθεί ή θα χορηγηθεί σε νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ευρωπαϊκή Ένωση αμοιβαία πρόσβαση σε υφιστάμενα και προβλεπόμενα προγράμματα της Αρμενίας ισοδύναμα της αντίστοιχης δράσης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»·
- β) πληροφορίες σχετικά με το αν η Αρμενία έχει θεσπίσει εθνικό μηχανισμό ελέγχου των επενδύσεων, καθώς και διαβεβαιώσεις ότι οι αρχές της Αρμενίας θα υποβάλλουν εκθέσεις και θα διαβουλεύονται με την Επιτροπή σχετικά με πιθανές περιπτώσεις για τις οποίες, κατ' εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού, έχουν λάβει γνώση προβλεπόμενης ξένης επένδυσης/εξαγοράς αρμενικής νομικής οντότητας από οντότητα εγκατεστημένη ή ελεγχόμενη εκτός Αρμενίας, η οποία έχει λάβει χρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» για δράσεις που αφορούν στρατηγικούς πόρους, συμφέροντα, την αυτονομία ή την ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό τον όρο ότι η Επιτροπή παρέχει στην Αρμενία τον κατάλογο με τις αντίστοιχες νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Αρμενία μετά την υπογραφή των συμφωνιών επιχορήγησης με τις εν λόγω οντότητες· και
- γ) διαβεβαιώσεις ότι κανένα από τα αποτελέσματα, τις τεχνολογίες, τις υπηρεσίες και τα προϊόντα που αναπτύσσονται στο πλαίσιο των οικείων δράσεων από οντότητες εγκατεστημένες στην Αρμενία δεν υπόκειται σε περιορισμούς όσον αφορά τις εξαγωγές τους σε κράτη μέλη της ΕΕ κατά τη διάρκεια της δράσης, καθώς και για τέσσερα έτη μετά τη λήξη της δράσης. Η Αρμενία θα κοινοποιεί ετησίως επικαιροποιημένο κατάλογο με τις περιπτώσεις που υπόκεινται σε εθνικούς περιορισμούς όσον αφορά τις εξαγωγές, για το χρονικό διάστημα που διαρκεί η δράση και για τέσσερα έτη μετά τη λήξη της δράσης.

4. Νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Αρμενία μπορούν να συμμετέχουν στις δραστηριότητες του Κοινού Κέντρου Ερευνών (JRC) υπό όρους και προϋποθέσεις ισοδύναμες αυτών που εφαρμόζονται σε νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκτός αν κρίνεται απαραίτητη η επιβολή περιορισμών για τη διασφάλιση συνοχής με το πεδίο εφαρμογής της συμμετοχής, η οποία απορρέει από την εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

5. Σε περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Ένωση υλοποιεί το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» μέσω της εφαρμογής των άρθρων 185 και 187 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιτρέπεται η συμμετοχή της Αρμενίας και των αρμενικών νομικών οντοτήτων στις νομικές δομές που θα συσταθούν βάσει των διατάξεων αυτών, σύμφωνα με τις νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν για τη σύσταση των εν λόγω νομικών δομών.

6. Οι αντιπρόσωποι της Αρμενίας έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν ως παρατηρητές στην επιτροπή η οποία αναφέρεται στο άρθρο 14 της απόφασης (ΕΕ) 2021/764, χωρίς δικαίωμα ψήφου και για θέματα που αφορούν την Αρμενία.

Οι εν λόγω επιτροπές συνεδριάζουν χωρίς την παρουσία των αντιπροσώπων της Αρμενίας κατά τη στιγμή της ψηφοφορίας. Η Αρμενία ενημερώνεται για το αποτέλεσμα.

Η συμμετοχή που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο έχει την ίδια μορφή, όπως έχουν και οι διαδικασίες για τη λήψη πληροφοριών και εγγράφων τεκμηρίωσης, με τη μορφή που έχει η συμμετοχή των αντιπροσώπων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Τα δικαιώματα εκπροσώπησης και συμμετοχής της Αρμενίας στην επιτροπή του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και στις υποομάδες της είναι αντίστοιχα των δικαιωμάτων που ισχύουν για τις συνδεδεμένες χώρες.

8. Οι αντιπρόσωποι της Αρμενίας έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν ως παρατηρητές στο διοικητικό συμβούλιο του Κοινού Κέντρου Ερευνών, χωρίς δικαίωμα ψήφου. Με την επιφύλαξη του εν λόγω όρου, η συμμετοχή αυτή διέπεται από τους ίδιους κανόνες και τις ίδιες διαδικασίες με εκείνους/-ες που ισχύουν για τους αντιπροσώπους των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων λόγου και των διαδικασιών λήψης πληροφοριών και εγγράφων τεκμηρίωσης σε σχέση με θέματα που αφορούν την Αρμενία.

9. Η Αρμενία μπορεί να συμμετέχει σε κοινοπραξία ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής (ΚΕΕΥ) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 723/2009 του Συμβουλίου (8), στην πλέον επικαιροποιημένη έκδοσή του, και σύμφωνα με τη νομική πράξη με την οποία ιδρύεται η ΚΕΕΥ.

(7) Τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 29 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σύμφωνα με το άρθρο 215 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(8) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 723/2009 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2009, σχετικά με το κοινοτικό νομικό πλαίσιο για την κοινοπραξία ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής (ΚΕΕΥ) (ΕΕ L 206 της 8.8.2009, σ. 1).

10. Τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής που πραγματοποιούν οι αντιπρόσωποι και οι εμπειρογνώμονες της Αρμενίας προκειμένου να συμμετέχουν ως παρατηρητές στις εργασίες της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 14 της απόφασης (ΕΕ) 2021/764, ή σε άλλες συνεδριάσεις που συνδέονται με την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», επιστρέφονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στην ίδια βάση και σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν για τους αντιπροσώπους των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

11. Τα μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, στο πλαίσιο των υφιστάμενων διατάξεων, για να διευκολύνουν την ελεύθερη κυκλοφορία και τη διακίνηση των επιστημόνων που συμμετέχουν στις καλυπτόμενες από την παρούσα συμφωνία δραστηριότητες, καθώς και τη διασυνοριακή κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στις εν λόγω δραστηριότητες.

12. Η Αρμενία λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα, κατά περίπτωση, για να διασφαλίσει ότι τα αγαθά και οι υπηρεσίες που αγοράζονται στην Αρμενία ή εισάγονται στην Αρμενία, τα/οι οποία/-ες χρηματοδοτούνται εν μέρει ή εξ ολοκλήρου στο πλαίσιο των συμφωνιών επιχορήγησης και/ή των συμβάσεων που συνάπτονται για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, απαλλάσσονται από τελωνειακούς δασμούς, από εισαγωγικούς δασμούς και από άλλες φορολογικές επιβαρύνσεις, όπως για παράδειγμα από τον ΦΠΑ, οι οποίες ισχύουν στην Αρμενία.

Άρθρο 3

Χρηματοδοτική συνεισφορά

1. Η συμμετοχή της Αρμενίας ή νομικών οντοτήτων της Αρμενίας στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» εξαρτάται από το αν η Αρμενία συνεισφέρει οικονομικά στο πρόγραμμα και στις αντίστοιχες δαπάνες διαχείρισης, εκτέλεσης και λειτουργίας στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: προϋπολογισμός της Ένωσης).

2. Η χρηματοδοτική συνεισφορά αποτελεί το άθροισμα:

- α) της επιχειρησιακής συνεισφοράς και
- β) του τέλους συμμετοχής.

3. Η χρηματοδοτική συνεισφορά λαμβάνει τη μορφή ετήσιας καταβολής, η οποία πραγματοποιείται σε δύο δόσεις και καταβάλλεται το αργότερο τον Μάιο και τον Ιούλιο.

4. Η επιχειρησιακή συνεισφορά αφορά τις επιχειρησιακές δαπάνες και τις δαπάνες στήριξης του προγράμματος και είναι συμπληρωματική, τόσο σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων όσο και σε πιστώσεις πληρωμών, στα ποσά που εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης που έχει εγκριθεί οριστικά για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», συμπεριλαμβανομένων πιστώσεων που αντιστοιχούν σε αποδεσμεύσεις που ανασυστάθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), στην πλέον επικαιροποιημένη έκδοση του κανονισμού (στο εξής: δημοσιονομικός κανονισμός), προσαυξημένα με εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό τα οποία δεν προέρχονται από χρηματοδοτικές συνεισφορές άλλων χορηγών ⁽¹⁰⁾ προς το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

Όσον αφορά τα εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό που διατίθενται στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2094 σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 ⁽¹¹⁾, η εν λόγω προσαύξηση αντιστοιχεί στις ετήσιες πιστώσεις που αναφέρονται στα έγγραφα που συνοδεύουν το σχέδιο προϋπολογισμού όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

5. Η αρχική επιχειρησιακή συνεισφορά βασίζεται σε κλειδα κατανομής η οποία ορίζεται ως ο λόγος του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) της Αρμενίας σε τιμές αγοράς προς το ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε τιμές αγοράς. Τα εφαρμοστέα ΑΕΠ σε τιμές αγοράς καθορίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία όσον αφορά τους υπολογισμούς για τον προϋπολογισμό κατά το έτος που προηγείται του έτους κατά το οποίο οφείλεται η ετήσια πληρωμή. Κατά παρέκκλιση, για το 2021, η αρχική επιχειρησιακή συνεισφορά βασίζεται στο ΑΕΠ του έτους 2019 σε τιμές αγοράς. Προσαρμογές στην εν λόγω κλειδα κατανομής καθορίζονται στο παράρτημα Ι.

6. Η αρχική επιχειρησιακή συνεισφορά υπολογίζεται με εφαρμογή της κλειδας κατανομής, όπως έχει προσαρμοστεί, στις αρχικές πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος εγκρίνεται οριστικά για το έτος εφαρμογής με σκοπό τη χρηματοδότηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», προσαυξημένες σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

(*) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

⁽¹⁰⁾ Στην παρούσα περίπτωση περιλαμβάνονται κυρίως οι πόροι από το Μέσο Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 23).

⁽¹¹⁾ ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 23.

7. Το τέλος συμμετοχής ανέρχεται στο 4 % της ετήσιας αρχικής επιχειρησιακής συνεισφοράς, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 6 του παρόντος άρθρου, και εφαρμόζεται σταδιακά όπως ορίζεται στο παράρτημα I. Το τέλος συμμετοχής δεν υπόκειται σε αναδρομικές προσαρμογές ή διορθώσεις.
8. Η αρχική επιχειρησιακή συνεισφορά για το έτος N μπορεί να προσαρμόζεται αναδρομικά προς τα πάνω ή προς τα κάτω σε ένα ή σε περισσότερα επόμενα έτη, με βάση τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν επί των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων του εν λόγω έτους N, προσαυξημένες σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, την εκτέλεσή τους μέσω νομικών δεσμεύσεων και την αποδέσμευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου καθορίζονται στο παράρτημα I.
9. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει στην Αρμενία πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδοτική συμμετοχή της, όπως περιλαμβάνονται στις πληροφορίες σχετικά με τον προϋπολογισμό, τη λογιστική, τις επιδόσεις και την αξιολόγηση που παρέχονται στις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές και στις αρμόδιες για την απαλλαγή αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται λαμβανομένων δεόντως υπόψη των κανόνων εμπιστευτικότητας και προστασίας δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Αρμενίας, και με την επιφύλαξη των πληροφοριών τις οποίες έχει δικαίωμα να λαμβάνει η Αρμενία δυνάμει του παραρτήματος III.
10. Όλες οι συνεισφορές της Αρμενίας ή οι καταβολές από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και ο υπολογισμός των οφειλόμενων ή των προς είσπραξη ποσών γίνονται σε ευρώ.

Άρθρο 4

Αυτόματος διορθωτικός μηχανισμός

1. Εφαρμόζεται αυτόματος διορθωτικός μηχανισμός ως προς την επιχειρησιακή συνεισφορά της Αρμενίας για το έτος N, όπως προσαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 8, ο οποίος υπολογίζεται το έτος N+2. Βασίζεται στις επιδόσεις της Αρμενίας και των αρμενικών νομικών οντοτήτων στα μέρη του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» τα οποία υλοποιούνται μέσω επιχορηγήσεων που χορηγούνται κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας και χρηματοδοτούνται από πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων από το έτος N, προσαυξημένες σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4.

Το ποσό της αυτόματης διόρθωσης υπολογίζεται βάσει της διαφοράς μεταξύ:

- α) των αρχικών ποσών των νομικών δεσμεύσεων για επιχορηγήσεις που χορηγούνται κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας, οι οποίες δεσμεύσεις έχουν πράγματι αναληφθεί από την Αρμενία ή αρμενικές νομικές οντότητες και χρηματοδοτούνται από πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων του έτους N, προσαυξημένες σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4· και
- β) της αντίστοιχης επιχειρησιακής συνεισφοράς του έτους N που καταβλήθηκε από την Αρμενία όπως προσαρμόστηκε σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 8, εξαιρουμένων των δαπανών μη παρέμβασης οι οποίες χρηματοδοτούνται από πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων από το έτος N, προσαυξημένες σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4.
2. Σε περίπτωση που το ποσό το οποίο αναφέρεται στην παράγραφο 1, είτε είναι θετικό είτε είναι αρνητικό, υπερβαίνει το 8 % της αντίστοιχης αρχικής επιχειρησιακής συνεισφοράς, όπως έχει προσαρμοστεί σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 8, η αρχική επιχειρησιακή συνεισφορά της Αρμενίας για το έτος N διορθώνεται. Το οφειλόμενο ή προς είσπραξη από την Αρμενία ποσό ως πρόσθετη συνεισφορά ή ως μείωση της συνεισφοράς της Αρμενίας στο πλαίσιο του αυτόματου διορθωτικού μηχανισμού είναι το ποσό που υπερβαίνει το εν λόγω κάτω όριο του 8 %, το δε ποσό κάτω από το εν λόγω κάτω όριο του 8 % δεν θα ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό της οφειλόμενης ή της αντισταθμιζόμενης πρόσθετης συνεισφοράς.
3. Λεπτομερείς κανόνες όσον αφορά τον αυτόματο διορθωτικό μηχανισμό καθορίζονται στο παράρτημα I.

Άρθρο 5

Αμοιβαιότητα

1. Νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορούν να συμμετέχουν σε προγράμματα της Αρμενίας ισοδύναμα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», σύμφωνα με τη νομοθεσία της Αρμενίας.
2. Ο μη εξαντλητικός κατάλογος των ισοδύναμων προγραμμάτων της Αρμενίας παρατίθεται στο παράρτημα II.
3. Η χρηματοδότηση από την Αρμενία νομικών οντοτήτων εγκατεστημένων στην Ένωση υπόκειται στην αρμενική νομοθεσία η οποία διέπει τη λειτουργία προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας. Σε περίπτωση που δεν παρέχεται χρηματοδότηση, νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Ένωση μπορούν να συμμετέχουν με δικά τους μέσα.

Άρθρο 6

Ανοικτή επιστήμη

Τα μέρη προωθούν αμοιβαία και ενθαρρύνουν πρακτικές ανοικτής επιστήμης στα προγράμματά τους, σύμφωνα με τους κανόνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και τη νομοθεσία της Αρμενίας.

Άρθρο 7

Παρακολούθηση, αξιολόγηση και υποβολή εκθέσεων

1. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», η συμμετοχή της Αρμενίας στο εν λόγω πρόγραμμα παρακολουθείται διαρκώς σε βάση εταιρικής σχέσης στην οποία συμμετέχουν η Επιτροπή και η Αρμενία.
2. Οι κανόνες σχετικά με τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, συμπεριλαμβανομένου του δημοσιονομικού ελέγχου, της ανάκτησης ποσών και άλλων μέτρων για την καταπολέμηση της απάτης σε σχέση με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, καθορίζονται στο παράρτημα III.

Άρθρο 8

Μεικτή επιτροπή έρευνας και καινοτομίας ΕΕ-Αρμενίας

1. Με την παρούσα συμφωνία συγκροτείται μεικτή επιτροπή έρευνας και καινοτομίας ΕΕ-Αρμενίας (στο εξής: μεικτή επιτροπή ΕΕ-Αρμενίας). Στα καθήκοντα της μεικτής επιτροπής ΕΕ-Αρμενίας περιλαμβάνονται τα εξής:
  - a) εκτίμηση, αξιολόγηση και επανεξέταση της εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, ιδίως όσον αφορά:
    - i) τη συμμετοχή και τις επιδόσεις των αρμενικών νομικών οντοτήτων στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»
    - ii) το επίπεδο παροχής (αμοιβαίας) προσβασιμότητας προς τις νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στο έδαφος κάθε μέρους, ώστε να συμμετέχουν σε προγράμματα, μέτρα, έργα και δράσεις του άλλου μέρους ή σε μέρη αυτών
    - iii) την εφαρμογή του μηχανισμού χρηματοδοτικής συνεισφοράς και του αυτόματου διορθωτικού μηχανισμού σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4
    - iv) την ανταλλαγή πληροφοριών και την εξέταση τυχόν ζητημάτων σχετικά με την εκμετάλλευση αποτελεσμάτων, όπως, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας
  - β) συζήτηση, κατόπιν αιτήματος ενός από τα μέρη, για τους περιορισμούς που εφαρμόζουν ή προγραμματίζουν τα μέρη όσον αφορά την πρόσβαση στα αντίστοιχα προγράμματα έρευνας και καινοτομίας τους, για παράδειγμα όσον αφορά ιδίως δράσεις που σχετίζονται με τους στρατηγικούς πόρους, τα συμφέροντα, την αυτονομία ή την ασφάλεια των μερών
  - γ) εξέταση τρόπων βελτίωσης και ανάπτυξης της συνεργασίας
  - δ) από κοινού συζήτηση για τις μελλοντικές κατευθύνσεις και τις προτεραιότητες των πολιτικών που αφορούν την έρευνα και την καινοτομία, καθώς και για τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων έρευνας κοινού ενδιαφέροντος και
  - ε) ανταλλαγή πληροφοριών, μεταξύ άλλων, σχετικά με τη θέσπιση νέων νομοθετικών πράξεων, αποφάσεων ή εθνικών προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας που αφορούν την υλοποίηση της παρούσας συμφωνίας.
2. Η μεικτή επιτροπή ΕΕ-Αρμενίας, η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Αρμενίας, θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της.
3. Η μεικτή επιτροπή ΕΕ-Αρμενίας δύναται να αποφασίζει τη σύσταση οποιασδήποτε ad hoc ομάδας εργασίας / συμβουλευτικού οργάνου σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, η οποία μπορεί να συμβάλει στην υλοποίηση της παρούσας συμφωνίας.
4. Η μεικτή επιτροπή ΕΕ-Αρμενίας συνεδριάζει τουλάχιστον άπαξ ετησίως και, όποτε απαιτείται από ειδικές περιστάσεις, κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε από τα μέρη. Οι συνεδριάσεις διοργανώνονται και φιλοξενούνται εναλλάξ από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την εθνική αρχή της Αρμενίας.
5. Η μεικτή επιτροπή ΕΕ-Αρμενίας εργάζεται σε συνεχή βάση με ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών με κάθε μέσο επικοινωνίας, ιδίως όσον αφορά τη συμμετοχή / τις επιδόσεις των νομικών οντοτήτων της Αρμενίας. Η μεικτή επιτροπή ΕΕ-Αρμενίας μπορεί, ειδικότερα, να διεξάγει τις εργασίες της γραπτώς όποτε προκύπτει σχετική ανάγκη.

Άρθρο 9

Τελικές διατάξεις

1. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία κατά την οποία τα μέρη γνωστοποιούν αμοιβαία την ολοκλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών που είναι αναγκαίες για τον σκοπό αυτόν.
2. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021. Παραμένει σε ισχύ για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται ώστε να ολοκληρωθούν όλα τα έργα, οι δράσεις, οι δραστηριότητες ή τα μέρη αυτών που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», όλες οι δράσεις που είναι αναγκαίες για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και όλες οι οικονομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας μεταξύ των μερών.

3. Η εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας μπορεί να ανασταλεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση σε περίπτωση μερικής ή ολικής μη καταβολής της χρηματοδοτικής συνεισφοράς, την οποία οφείλει η Αρμενία βάσει της παρούσας συμφωνίας.

Σε περίπτωση μη καταβολής η οποία μπορεί να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο την υλοποίηση και τη διαχείριση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», η Επιτροπή αποστέλλει επίσημη επιστολή υπενθύμισης. Σε περίπτωση που η καταβολή δεν πραγματοποιηθεί εντός 20 εργάσιμων ημερών από την επίσημη επιστολή υπενθύμισης, η Επιτροπή γνωστοποιεί στην Αρμενία την αναστολή εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας μέσω επίσημης επιστολής γνωστοποίησης, η οποία αρχίζει να ισχύει 15 ημέρες από την παραλαβή της εν λόγω γνωστοποίησης από την Αρμενία.

Σε περίπτωση αναστολής εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, νομικές οντότητες εγκατεστημένες στην Αρμενία δεν είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε διαδικασίες χορήγησης επιχορηγήσεων, οι οποίες δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος της αναστολής. Η διαδικασία χορήγησης επιχορηγήσεων θεωρείται ότι έχει ολοκληρωθεί όταν έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις που απορρέουν από την εν λόγω διαδικασία.

Η αναστολή δεν επηρεάζει τις νομικές δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Αρμενία πριν από την έναρξη ισχύος της αναστολής. Η παρούσα συμφωνία εξακολουθεί να εφαρμόζεται ως προς τις συγκεκριμένες νομικές δεσμεύσεις.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ενημερώνει την Αρμενία αμέσως μόλις εισπράξει ολόκληρο το οφειλόμενο ποσό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς. Η αναστολή αίρεται αμέσως μετά την εν λόγω γνωστοποίηση.

Από την ημερομηνία κατά την οποία αίρεται η αναστολή, οι νομικές οντότητες της Αρμενίας είναι εκ νέου επιλέξιμες σε διαδικασίες χορήγησης επιχορηγήσεων που ξεκίνησαν μετά την εν λόγω ημερομηνία και σε διαδικασίες χορήγησης επιχορηγήσεων που ξεκίνησαν πριν από την εν λόγω ημερομηνία, για τις οποίες δεν έχουν εκπνεύσει οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων.

4. Έκαστο μέρος δύναται ανά πάσα στιγμή να καταγγείλει την παρούσα συμφωνία με αποστολή έγγραφης γνωστοποίησης με την οποία ενημερώνει για την πρόθεσή του να καταγγείλει τη συμφωνία. Η καταγγελία αρχίζει να ισχύει τρεις ημερολογιακούς μήνες μετά την ημερομηνία λήξης της έγγραφης γνωστοποίησης από τον παραλήπτη της. Η ημερομηνία κατά την οποία αρχίζει να ισχύει η καταγγελία αποτελεί την ημερομηνία καταγγελίας για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας.

5. Σε περίπτωση καταγγελίας της παρούσας συμφωνίας σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, τα μέρη συμφωνούν ότι:

- α) έργα, δράσεις, δραστηριότητες ή μέρη αυτών για τα οποία έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, και προτού η παρούσα συμφωνία καταγγελθεί, συνεχίζονται έως ότου ολοκληρωθούν σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία·
- β) η ετήσια χρηματοδοτική συνεισφορά του έτους N κατά τη διάρκεια του οποίου η παρούσα συμφωνία καταγγελθεί, καταβάλλεται εξ ολοκλήρου σύμφωνα με το άρθρο 3. Η επιχειρησιακή συνεισφορά του έτους N προσαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 8 και διορθώνεται σύμφωνα με το άρθρο 4 της παρούσας συμφωνίας. Το τέλος συμμετοχής που καταβάλλεται για το έτος N δεν αναπροσαρμόζεται ούτε διορθώνεται, και
- γ) μετά το έτος κατά το οποίο η παρούσα συμφωνία καταγγελθεί, οι αρχικές επιχειρησιακές συνεισφορές που καταβλήθηκαν για τα έτη κατά τη διάρκεια των οποίων εφαρμόζονταν η παρούσα συμφωνία, προσαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 8 και διορθώνονται αυτομάτως σύμφωνα με το άρθρο 4 της παρούσας συμφωνίας.

Τα μέρη διευθετούν κοινή συναινέσει τυχόν άλλες συνέπειες που προκύπτουν από την καταγγελία της παρούσας συμφωνίας.

6. Η παρούσα συμφωνία μπορεί να τροποποιηθεί μόνον εγγράφως, με κοινή συναίνεση των μερών. Για την έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων τηρείται η ίδια διαδικασία με αυτήν που εφαρμόζεται για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

7. Τα παραρτήματα της παρούσας συμφωνίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής.

Η παρούσα συμφωνία συντάσσεται σε δύο αντίτυπα στην αγγλική και την αρμενική γλώσσα, και το κάθε κείμενο είναι εξίσου αυθεντικό. Σε περίπτωση διαφορετικής ερμηνείας, υπερισχύει το αγγλικό κείμενο.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις 12 Νοεμβρίου 2021, σε 2 πρωτότυπα, στην αρμενική και στην αγγλική γλώσσα.

Για την Επιτροπή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
Signe RATSO

Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής
Ανοικτή καινοτομία και επικεφαλής διαπραγματευτής
για τη
σύνδεση με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»
Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας

Για τη Δημοκρατία της Αρμενίας,
Anna AGHADJANIAN

Έκτακτη και πληρεξούσια πρέσβειρα της Δημοκρατίας
της Αρμενίας στο Βασίλειο του Βελγίου, επικεφαλής της
αποστολής της Δημοκρατίας της Αρμενίας στην
Ευρωπαϊκή Ένωση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Κανόνες που διέπουν τη χρηματοδοτική συνεισφορά της Αρμενίας στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» (2021-2027)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Μη εξαντλητικός κατάλογος των ισοδύναμων προγραμμάτων της Αρμενίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κανόνες που διέπουν τη χρηματοδοτική συνεισφορά της Αρμενίας στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» (2021-2027)**I. Υπολογισμός της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Αρμενίας**

1. Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Αρμενίας στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» καθορίζεται σε ετήσια βάση κατ' αναλογία και επιπλέον του ποσού που διατίθεται κάθε χρόνο στον προϋπολογισμό της Ένωσης για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που είναι αναγκαίες για τη διαχείριση, την εκτέλεση και τη λειτουργία του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», προσαυξημένες σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 της παρούσας συμφωνίας.
2. Το τέλος συμμετοχής που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 7 της παρούσας συμφωνίας εφαρμόζεται σταδιακά ως εξής:
  - 2021: 0,5 %
  - 2022: 1 %
  - 2023: 1,5 %
  - 2024: 2 %
  - 2025: 2,5 %
  - 2026: 3 %
  - 2027: 4 %
3. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5 της παρούσας συμφωνίας, η αρχική επιχειρησιακή συνεισφορά την οποία πρέπει να καταβάλλει η Αρμενία για τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» θα υπολογίζεται για τα αντίστοιχα οικονομικά έτη με προσαρμογή της κλείδας κατανομής.

Η προσαρμογή της κλείδας κατανομής γίνεται ως εξής:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

Ο συντελεστής που χρησιμοποιείται στον παραπάνω υπολογισμό για την προσαρμογή της κλείδας κατανομής είναι 0,05.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 8 της παρούσας συμφωνίας, η πρώτη προσαρμογή που αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού του έτους N πραγματοποιείται το έτος N+1, όταν η αρχική επιχειρησιακή συνεισφορά για το έτος N προσαρμόζεται προς τα πάνω ή προς τα κάτω λαμβανομένης υπόψη της διαφοράς μεταξύ:
  - a) του ποσού της προσαρμοσμένης συνεισφοράς το οποίο υπολογίζεται με εφαρμογή της κλείδας κατανομής προσαρμοσμένης για το έτος N στο σύνολο:
    - i. του ποσού των δημοσιονομικών δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν επί πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων οι οποίες εγκρίθηκαν για το έτος N στο πλαίσιο του ψηφισθέντος προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επί πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων οι οποίες αντιστοιχούν σε αποδεσμεύσεις που ανασυστάθηκαν και

ii. κάθε πίστωσης ανάληψης υποχρεώσεων που βασίζεται σε εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό τα οποία δεν προκύπτουν από χρηματοδοτικές συνεισφορές άλλων χορηγών προς το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και τα οποία ήταν διαθέσιμα στο τέλος του έτους N⁽¹⁾. Όσον αφορά τα εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό που διατίθενται στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19⁽²⁾, τα ετήσια ενδεικτικά ποσά στον προγραμματισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της προσαρμοσμένης συνεισφοράς.

β) και της αρχικής επιχειρησιακής συνεισφοράς για το έτος N.

Αρχής γενομένης από το έτος N+2 και κάθε επόμενο έτος, έως ότου καταβληθούν ή αποδεσμευτούν όλες οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις που χρηματοδοτούνται με πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, οι οποίες προέρχονται από το έτος N και προσαυξάνονται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 της παρούσας συμφωνίας, και το αργότερο 3 έτη μετά τη λήξη του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», η Ένωση υπολογίζει την προσαρμογή της επιχειρησιακής συνεισφοράς του έτους N μειώνοντας την επιχειρησιακή συνεισφορά της Αρμενίας κατά το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της κλειδας κατανομής προσαρμοσμένης για το έτος N στις αποδεσμεύσεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο ως προς τις αναλήψεις δεσμεύσεων για το εν λόγω έτος N, οι οποίες χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης ή από αποδεσμεύσεις που ανασυστάθηκαν.

Εάν ακυρωθούν τα ποσά που προέρχονται από εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό του έτους N [συμπεριλαμβάνονται οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και, όσον αφορά τα ποσά που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094, συμπεριλαμβάνονται τα ετήσια ενδεικτικά ποσά στον προγραμματισμό του ΠΔΠ], τα οποία δεν προκύπτουν από χρηματοδοτικές συνεισφορές άλλων χορηγών προς το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», η επιχειρησιακή συνεισφορά της Αρμενίας μειώνεται κατά το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της κλειδας κατανομής η οποία προσαρμόζεται για το έτος N στο ακυρωθέν ποσό.

II. Αυτόματη διόρθωση της επιχειρησιακής συνεισφοράς της Αρμενίας

1. Για τον υπολογισμό της αυτόματης διόρθωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4 της παρούσας συμφωνίας, εφαρμόζονται οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- α) «επιχορηγήσεις κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας»: οι επιχορηγήσεις που χορηγούνται μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, στις οποίες οι τελικοί δικαιούχοι είναι δυνατόν να προσδιοριστούν κατά τον χρόνο υπολογισμού της αυτόματης διόρθωσης. Αποκλείεται η οικονομική ενίσχυση τρίτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 204 του δημοσιονομικού κανονισμού·
- β) σε περίπτωση που κοινοπραξία αναλαμβάνει νομική δέσμευση, τα ποσά που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των αρχικών ποσών της νομικής δέσμευσης είναι τα σωρευτικά ποσά που διατίθενται σε δικαιούχους οι οποίοι είναι αρμενικές οντότητες σύμφωνα με την ενδεικτική κατανομή του προϋπολογισμού της συμφωνίας επιχορήγησης·
- γ) όλα τα ποσά στο πλαίσιο των νομικών δεσμεύσεων, τα οποία αντιστοιχούν σε επιχορηγήσεις που χορηγούνται κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας, καθορίζονται μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος eCorda της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εκταμιεύονται τη δεύτερη Τετάρτη του Φεβρουαρίου του έτους N+2·
- δ) «δαπάνες μη παρέμβασης»: δαπάνες του προγράμματος εξαιρουμένων των επιχορηγήσεων που χορηγούνται κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών στήριξης, της ειδικής για το πρόγραμμα διαχείρισης και άλλων δράσεων⁽³⁾·
- ε) τα ποσά που διατίθενται σε διεθνείς οργανισμούς με τη μορφή των νομικών οντοτήτων, οι οποίοι αποτελούν τον τελικό δικαιούχο⁽⁴⁾, θεωρούνται δαπάνες μη παρέμβασης.

⁽¹⁾ Στην παρούσα περίπτωση περιλαμβάνονται κυρίως οι πόροι από το Μέσο Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (ΕΕ L 4331 της 22.12.2020, σ. 23).

⁽²⁾ ΕΕ L 4331 της 22.12.2020, σ. 23.

⁽³⁾ Στις άλλες δράσεις περιλαμβάνονται κυρίως η σύναψη συμβάσεων, η απονομή βραβείων, τα χρηματοδοτικά μέσα, οι άμεσες δράσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών, οι συνδρομές (ΟΟΣΑ, Eureka, IPEEC, ΔΟΕ, κ.λπ.), οι εμπειρογνώμονες (αξιολογητές, παρακολούθηση έργων) κ.λπ.

⁽⁴⁾ Τα ποσά προς τους διεθνείς οργανισμούς θεωρούνται δαπάνες μη παρέμβασης μόνο στην περίπτωση που οι διεθνείς οργανισμοί είναι τελικοί δικαιούχοι. Η περίπτωση αυτή δεν ισχύει όταν ένας διεθνής οργανισμός είναι συντονιστής έργου (και διανέμει κεφάλαια σε άλλους συντονιστές).

2. Ο μηχανισμός εφαρμόζεται ως εξής:

- α) Οι αυτόματες διορθώσεις για το έτος N που αφορούν την εκτέλεση των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για το έτος N, προσαυξημένων σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 της παρούσας συμφωνίας, εφαρμόζονται με βάση τα στοιχεία για το έτος N και το έτος N+1 που προέρχονται από το e-Corda, το οποίο αναφέρεται στο σημείο II παράγραφος 1 στοιχείο γ) του παρόντος παραρτήματος κατά το έτος N+2, κατόπιν εφαρμογής τυχόν προσαρμογών που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 8 της παρούσας συμφωνίας στη συνεισφορά της Αρμενίας στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Το υπολογιζόμενο ποσό θα είναι το ποσό των επιχορηγήσεων που χορηγούνται κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας για τις οποίες διατίθενται στοιχεία κατά τον χρόνο υπολογισμού της διόρθωσης.
- β) Αρχής γενομένης από το έτος N+2 και μέχρι το 2029, το ποσό της αυτόματης διόρθωσης υπολογίζεται για το έτος N λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορά μεταξύ των κάτωθι ποσών:
  - i. του συνολικού ποσού των εν λόγω επιχορηγήσεων που χορηγούνται κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας, οι οποίες κατανομούνται στην Αρμενία ή σε αρμενικές νομικές οντότητες ως αναλήψεις υποχρεώσεων από πιστώσεις του προϋπολογισμού του έτους N· και
  - ii. του ποσού της προσαρμοσμένης επιχειρησιακής συνεισφοράς της Αρμενίας για το έτος N πολλαπλασιασμένου επί τον λόγο μεταξύ:
    - A. του ποσού των επιχορηγήσεων που χορηγούνται κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων του έτους N, προσαυξημένων σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 της παρούσας συμφωνίας· και
    - B. του συνόλου των εγκεκριμένων πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού του έτους N, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών μη παρέμβασης.

III. Καταβολή της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Αρμενίας, καταβολή των ποσών που προκύπτουν από προσαρμογές της επιχειρησιακής συνεισφοράς της Αρμενίας, και καταβολή της αυτόματης διόρθωσης που εφαρμόζεται στην επιχειρησιακή συνεισφορά της Αρμενίας

1. Η Επιτροπή κοινοποιεί στην Αρμενία, το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο κατά την έκδοση της πρώτης πρόσκλησης προς καταβολή του οικονομικού έτους, τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τα ποσά σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων στον προϋπολογισμό της Ένωσης που έχουν εγκριθεί οριστικά για το εν λόγω έτος για τις γραμμές του προϋπολογισμού που καλύπτουν τη συμμετοχή της Αρμενίας στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», προσαυξημένες, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 της παρούσας συμφωνίας·
- β) το ποσό του τέλους συμμετοχής που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 7 της παρούσας συμφωνίας·
- γ) από το έτος N+1 της υλοποίησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», η εκτέλεση των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων που αντιστοιχούν στο οικονομικό έτος N, προσαυξημένων σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 της παρούσας συμφωνίας και ανάλογα με το επίπεδο αποδέσμευσης·
- δ) όσον αφορά το μέρος του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για το οποίο οι συγκεκριμένες πληροφορίες είναι απαραίτητες για τον υπολογισμό της αυτόματης διόρθωσης, το επίπεδο των δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται υπέρ των νομικών οντοτήτων της Αρμενίας, οι οποίες κατανομούνται σύμφωνα με το αντίστοιχο έτος πιστώσεων του προϋπολογισμού και το αντίστοιχο συνολικό επίπεδο των δεσμεύσεων.

Βάσει του σχεδίου προϋπολογισμού της, η Επιτροπή παρέχει εκτίμηση των πληροφοριών των στοιχείων α) και β) για το επόμενο έτος το συντομότερο δυνατόν και, το αργότερο, έως την 1η Σεπτεμβρίου του οικονομικού έτους.

2. Το αργότερο τον Απρίλιο και τον Ιούνιο κάθε οικονομικού έτους, η Επιτροπή απευθύνει στην Αρμενία πρόσκληση προς καταβολή ανάλογη με τη συνεισφορά της βάσει της παρούσας συμφωνίας.

Σε κάθε πρόσκληση προς καταβολή προβλέπεται η καταβολή έξι δωδεκάτων της συνεισφοράς της Αρμενίας το αργότερο 30 ημέρες μετά την έκδοση της πρόσκλησης προς καταβολή.

Για το πρώτο έτος εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, η Επιτροπή εκδίδει μία μόνο πρόσκληση προς καταβολή εντός 60 ημερών από την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας.

3. Από το 2023 και κάθε έτος στη συνέχεια, στην πρόσκληση προς καταβολή αποτυπώνεται επίσης το ποσό της αυτόματης διόρθωσης, η οποία εφαρμόζεται στην επιχειρησιακή συνεισφορά που καταβλήθηκε για το έτος N-2.

Στην πρόσκληση προς καταβολή η οποία εκδίδεται το αργότερο τον Απρίλιο ενδέχεται επίσης να περιλαμβάνονται προσαρμογές της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που κατέβαλε η Αρμενία για την υλοποίηση, τη διαχείριση και τη λειτουργία των προηγούμενων προγραμμάτων-πλαισίων έρευνας και καινοτομίας, στα οποία συμμετείχε η Αρμενία.

Για καθένα από τα οικονομικά έτη 2028, 2029 και 2030, η Αρμενία θα έχει λαμβάνειν ή θα οφείλει το ποσό που προκύπτει από την αυτόματη διόρθωση η οποία εφαρμόζεται στις επιχειρησιακές συνεισφορές που καταβλήθηκαν από την Αρμενία το 2026 και το 2027 ή από τις προσαρμογές που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 8 της παρούσας συμφωνίας.

4. Η Αρμενία καταβάλλει τη χρηματοδοτική συνεισφορά της βάσει της παρούσας συμφωνίας σύμφωνα με το σημείο III του παρόντος παραρτήματος. Σε περίπτωση που η Αρμενία δεν καταβάλλει τη χρηματοδοτική συνεισφορά εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, η Επιτροπή αποστέλλει επίσημη επιστολή υπενθύμισης.

Οποιαδήποτε καθυστέρηση στην καταβολή της χρηματοδοτικής συνεισφοράς συνεπάγεται επιβάρυνση της Αρμενίας με τόκους υπερημερίας επί του ανεξόφλητου ποσού, αρχής γενομένης από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας πληρωμής.

Το επιτόκιο για τα εισπρακτέα ποσά που δεν καταβάλλονται εμπρόθεσμα είναι αυτό που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησης, όπως δημοσιεύεται στη σειρά C της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, και το οποίο ισχύει την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα κατά τον οποίο εκπνέει η προθεσμία πληρωμής, προσαυξημένο κατά μιάμιση εκατοστιαία μονάδα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Μη εξαντλητικός κατάλογος των ισοδύναμων προγραμμάτων της Αρμενίας

Ο ακόλουθος μη εξαντλητικός κατάλογος θεωρείται ότι περιλαμβάνει προγράμματα και έργα ισοδύναμα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» στην Αρμενία:

- Πρόγραμμα ένταξης αλλοδαπών επιστημόνων στην επιστημονική κοινότητα της Δημοκρατίας της Αρμενίας — Επιχορήγηση ένταξης·
  - Επικουρικό πρόγραμμα ερευνητικής καθηγεσίας (εργαστήριο εξ αποστάσεως)·
  - Πρόγραμμα «POSTDOC» ξένων επιστημόνων σε ερευνητικούς οργανισμούς της Δημοκρατίας της Αρμενίας (επιχορήγηση PostDoc)·
  - Πρόγραμμα επιχορηγήσεων προηγμένης έρευνας·
  - Προγράμματα επιχορηγήσεων εκκίνησης και εδραίωσης.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση

Προστασία οικονομικών συμφερόντων και είσπραξη

Άρθρο 1

Αξιολογήσεις και λογιστικοί έλεγχοι

1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει το δικαίωμα να διεξάγει, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες πράξεις ενός ή περισσότερων θεσμικών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης και όπως προβλέπεται στις σχετικές συμφωνίες και/ή συμβάσεις, αξιολογήσεις τεχνικού, επιστημονικού, χρηματοοικονομικού χαρακτήρα ή άλλου είδους αξιολογήσεις και λογιστικούς ελέγχους στις εγκαταστάσεις κάθε φυσικού προσώπου που διαμένει στην Αρμενία ή κάθε νομικής οντότητας εγκατεστημένης στην Αρμενία το/η οποίο/-α λαμβάνει χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και στις εγκαταστάσεις κάθε τρίτου που συμμετέχει στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης και διαμένει ή είναι εγκατεστημένος στην Αρμενία. Οι εν λόγω αξιολογήσεις και λογιστικοί έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται από τους υπαλλήλους των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα από υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, ή από άλλα πρόσωπα εντεταλμένα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
2. Οι υπάλληλοι των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα οι υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και άλλα πρόσωπα εντεταλμένα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχουν επαρκή πρόσβαση σε χώρους, εργασίες και έγγραφα (τόσο σε ηλεκτρονική όσο και σε έντυπη μορφή), καθώς και σε όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τη διενέργεια των εν λόγω λογιστικών ελέγχων, όπως επίσης έχουν το δικαίωμα να εξασφαλίζουν υλικό/ηλεκτρονικό αντίγραφο και αποσπάσματα κάθε εγγράφου ή των περιεχομένων οποιουδήποτε μέσου δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή είτε του φυσικού ή νομικού προσώπου που υποβάλλεται σε λογιστικό έλεγχο, είτε του τρίτου που υποβάλλεται σε λογιστικό έλεγχο.
3. Η Αρμενία ούτε αποτρέπει ούτε θέτει συγκεκριμένο εμπόδιο στο δικαίωμα εισόδου των υπαλλήλων και λοιπών προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στην Αρμενία και στην πρόσβαση στις εγκαταστάσεις, λόγω της άσκησης των καθηκόντων τους που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.
4. Οι αξιολογήσεις και οι λογιστικοί έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται και μετά την αναστολή της εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 5 ή την καταγγελία της παρούσας συμφωνίας, υπό τους όρους που προβλέπονται στις εφαρμοστέες πράξεις ενός ή περισσότερων θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όπως προβλέπεται στις σχετικές συμφωνίες και/ή συμβάσεις σε σχέση με οποιαδήποτε νομική δέσμευση για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει αναληφθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της αναστολής της εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 5 ή της καταγγελίας της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 2

Καταπολέμηση των παρατυπιών, της απάτης και άλλων αξιόποινων πράξεων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), είναι εξουσιοδοτημένες να διενεργούν διοικητικές έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, στην επικράτεια της Αρμενίας. Οι εν λόγω έρευνες διεξάγονται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις εφαρμοστέες πράξεις ενός ή περισσότερων θεσμικών οργάνων της Ένωσης.
2. Οι αρμόδιες αρχές της Αρμενίας ενημερώνουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή την OLAF, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, για κάθε περιστατικό ή υπόνοια που περιέχεται στην αντίληψή τους σχετικά με παρατυπία, απάτη ή άλλη παράνομη δραστηριότητα που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.
3. Οι επιτόπιοι έλεγχοι και οι επιθεωρήσεις μπορούν να διενεργούνται στις εγκαταστάσεις κάθε φυσικού προσώπου που διαμένει στην Αρμενία ή κάθε νομικής οντότητας εγκατεστημένης στην Αρμενία που λαμβάνει κονδύλια της Ένωσης, καθώς και κάθε τρίτου που συμμετέχει στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης ο οποίος διαμένει ή είναι εγκατεστημένος στην Αρμενία.
4. Οι επιτόπιοι έλεγχοι και οι επιθεωρήσεις προετοιμάζονται και διενεργούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή την OLAF σε στενή συνεργασία με την αρμόδια αρμενική αρχή, η οποία ορίζεται ως αρμόδια από την αρμενική κυβέρνηση. Η αρχή αυτή ενημερώνεται εκ των προτέρων και σε εύλογο χρόνο σχετικά με το αντικείμενο, τον σκοπό και τη νομική βάση των ελέγχων και των επιθεωρήσεων, προκειμένου να είναι σε θέση να βοηθήσει. Για τον σκοπό αυτόν, οι υπάλληλοι των αρμόδιων αρμενικών αρχών μπορούν να συμμετέχουν στους επιτόπιους ελέγχους και τις επιθεωρήσεις.
5. Κατόπιν αιτήματος των αρμενικών αρχών, οι επιτόπιοι έλεγχοι και οι επιθεωρήσεις μπορούν να διενεργούνται από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή την OLAF.
6. Οι υπάλληλοι της Επιτροπής και το προσωπικό της OLAF έχουν πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες και τα έγγραφα τεκμηρίωσης, όπως μεταξύ άλλων σε ηλεκτρονικά δεδομένα, όσον αφορά τις οικείες πράξεις που απαιτούνται για την ορθή διεξαγωγή των επιτόπιων ελέγχων και των επιθεωρήσεων. Μπορούν, ειδικότερα, να λαμβάνουν αντίγραφα των σχετικών εγγράφων.

7. Σε περίπτωση που το πρόσωπο, η οντότητα ή άλλος τρίτος αντιτίθεται σε επιτόπιο έλεγχο ή επιθεώρηση, οι αρχές της Αρμενίας, ενεργώντας σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και κανονισμούς, παρέχουν συνδρομή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή στην OLAF ώστε να καταστεί δυνατή η εκπλήρωση των σχετικών με τον επιτόπιο έλεγχο ή την επιθεώρηση καθηκόντων τους. Η συνδρομή αυτή περιλαμβάνει τη λήψη των κατάλληλων προληπτικών μέτρων που προβλέπονται στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου, ιδίως τη λήψη μέτρων για τη διαφύλαξη αποδεικτικών στοιχείων.
8. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή η OLAF ενημερώνει τις αρμενικές αρχές για το αποτέλεσμα των εν λόγω ελέγχων και επιθεωρήσεων. Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή η OLAF αναφέρει το συντομότερο δυνατόν στην αρμόδια αρχή της Αρμενίας τυχόν περιστατικό ή υποψία παρατυπίας που περιήλθε στην αντίληψη της στο πλαίσιο του επιτόπιου ελέγχου ή της επιθεώρησης.
9. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του ποινικού δικαίου της Αρμενίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δύναται να επιβάλλει διοικητικά μέτρα και κυρώσεις σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα της Αρμενίας που συμμετέχουν στην υλοποίηση προγράμματος ή δραστηριότητας σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
10. Για τους σκοπούς της ορθής εφαρμογής του παρόντος άρθρου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή η OLAF και οι αρμόδιες αρχές της Αρμενίας ανταλλάσσουν τακτικά πληροφορίες και, κατόπιν αιτήματος ενός από τα μέρη της παρούσας συμφωνίας, διαβουλεύονται μεταξύ τους.
11. Προκειμένου να διευκολυνθεί η αποτελεσματική συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών με την OLAF, η Αρμενία ορίζει σημείο επαφής.
12. Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή της OLAF και των αρμόδιων αρχών της Αρμενίας διεξάγεται λαμβανομένων δεόντως υπόψη των απαιτήσεων εμπιστευτικότητας. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην ανταλλαγή πληροφοριών προστατεύονται σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες.
13. Οι αρχές της Αρμενίας συνεργάζονται με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ώστε να της παρέχουν τη δυνατότητα να εκπληρώνει το καθήκον της να διερευνά, να διώκει και να προσάγει ενώπιον της δικαιοσύνης τους δράστες αξιόποινων πράξεων και τους συνεργούς τους που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία.

Άρθρο 3

Είσπραξη και εκτέλεση

1. Οι αποφάσεις που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα πλην κρατών σε σχέση με αξιώσεις που απορρέουν από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» είναι εκτελεστές στην Αρμενία. Ο εκτελεστήριος τύπος περιάπτεται στην απόφαση χωρίς άλλη διατύπωση πέρα από τον έλεγχο της γνησιότητας της απόφασης, από την εθνική αρχή την οποία έχει ορίσει για τον σκοπό αυτόν η κυβέρνηση της Αρμενίας.
Η κυβέρνηση της Αρμενίας γνωστοποιεί στην Επιτροπή και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης την εν λόγω εθνική αρχή. Σύμφωνα με το άρθρο 4, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει το δικαίωμα να κοινοποιεί τις εν λόγω εκτελεστές αποφάσεις απευθείας στα πρόσωπα που διαμένουν στην Αρμενία και στις νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Αρμενία. Η εκτέλεση πραγματοποιείται σύμφωνα με το δίκαιο και τη δικονομία της Αρμενίας.
2. Οι αποφάσεις και οι διατάξεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες εκδίδονται κατ' εφαρμογή ρήτρας διαιτησίας που περιέχεται σε σύμβαση ή συμφωνία σχετικά με προγράμματα, δραστηριότητες, δράσεις ή έργα της Ένωσης, είναι εκτελεστές στην Αρμενία κατά τον ίδιο τρόπο με τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 1.
3. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων της Επιτροπής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και την αναστολή της εκτέλεσής τους. Ωστόσο, τα δικαστήρια της Αρμενίας είναι αρμόδια όσον αφορά καταγγελίες για την παράτυπη εκτέλεση των αποφάσεων.

Άρθρο 4

Επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών

Τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συμμετέχουν στην υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» ή στους ελέγχους που διεξάγονται για το συγκεκριμένο πρόγραμμα, έχουν το δικαίωμα να επικοινωνούν απευθείας, μεταξύ άλλων μέσω συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής πληροφοριών, με οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο που διαμένει στην Αρμενία, ή με οποιαδήποτε νομική οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην Αρμενία και λαμβάνει κονδύλια της Ένωσης, καθώς και με κάθε τρίτο, ο οποίος συμμετέχει στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης και διαμένει ή είναι εγκατεστημένος στην Αρμενία. Τα εν λόγω πρόσωπα, οι οντότητες και οι τρίτοι μπορούν να υποβάλλουν απευθείας στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης όλες τις σχετικές πληροφορίες και τα έγγραφα τεκμηρίωσης που οφείλουν να υποβάλλουν βάσει της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εφαρμόζεται στο πρόγραμμα της Ένωσης, καθώς και βάσει των συμβάσεων ή των συμφωνιών που συνάπτονται για την υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος.